

Asuntosuunnittelua...onko mitään uutta näkyvissä?

Laukaan Saraveden rannalla oli ke-sällä asuntomessut, jonne oli nous-sut uusia taloja kuin sieniä sateella pappilan pelloille keskelle kylää. Ku-kapa ei haluaisi asua näin upeassa paikassa.

Mutta minkälaisia taloja oli rakennettu. Kunnan PR:n mukaan asukkaat olivat ta-lojen suunnittelussa itse mukana ja hei-dän toiveitaan toteutettiin. Hienolta näytti lehtien kuvissa ja paikan päällä katseltaessa. *Lähempi tarkastelu toi kui-tenkin esiin taas niitä samoja virheitä ja omituisuuksia joihin moni erikoiskokoi-nen on aina törmäillyt asuessaan.* Kier-reltämme taloja kommentit ovat lähin-nä pitkän käyttäjän näkökulmia, joten toivon jonkun lyhyemmänkin messukävi-jän ajatuksia lehteen mikäli aihetta on.

Ahdasta, ahdasta

Vaikka taloja oli mainostettu tilavina ja valoisina, niin harvassa kuitenkaan sel-laista tuntua tuli. Tilan tunne ei kuiten-kaan ole neliöistä kiinni, vaikka niin usein kuvitellaan. *Makuuhuoneet olivat mitoitettu pieniksi.* Ymmärrettävää on pyrkimys siihen että yhteiset tilat olisivat väljempiä, mutta mihin mahdutetaan edes 210x180cm parisänky? Siihen mah-tuu nukkumaan mukavasti keskimittaiset ihmiset (armeijan käyneiden miesten keskimitta on 182cm), jos **minimi sän-gyn mittana pidetään pituutta +20cm.** Yli 2m:n sängyn tunkeminen moneenkaan asuntoon ei olisi onnistu-nut – liikkumatilaa sängyn ympärille olisi jäänyt liian vähän.

Sama tilanne oli myös pienemmissä makuuhuoneissa tai lastenhuoneissa. Joko ikkuna tai ovi oli sijoitettu niin, ettei pitkä sänky olisi mahtunut., jopa pidem-män! **Moni yhdistyksen pitkistä tar-**

vitsisi jo nyt 220-230cm pitkän vuo-teen, jopa pidemmän. Missäköhän nukkuvat mahdolliset talojen uudet omistajat 50 vuoden päästä? Keskimitta kasvaa jopa 1-3cm/10v aikana, joten talot taitavat jäädä pieniksi ennen kuin edes arvaamme. Vai tuleekohan asunto-ilmoituksiin kommentti: "ei sovellu pitkil-le".

Tämä ahtaus koskee myös saunatiloja, matalaa kellaritilaa, osittain matalia huo-nekorkeuksia... Ei ole mukava jäädä ju-miin johonkin, tai kammata hiuksia rys-tyset verillä.

Kengät ja hartiat eivät mahdu por-taikoon

Taloissa oli useita kerroksia ja portaikko-ja. Osa niin jyrkkiä ja ahtaita, että kulke-minen oli lähes mahdotonta. *Askeleen syvyys ei ollut riittävä aina edes 43:n ja-lalle,* joten jopa keskipokaisen miehen alas meneminen portaissa on akrobatiaa vaativaa puuhaa. Kannan ollessa por-taalla päkiä jo putoaa. Mitenköhän pik-kulasten kantaminen portaikossa onnis-tuu? Entä apuvälineiden kanssa? Tai jos-pa se jalkaterän pituus vaatii yli 35cm:n askelmaa? Olisiko kuluttajasuojalain ja tuoteturvallisuuden mukaista laittaa va-roitusmerkit isojalkaisille? Pääsisi vas-tuusta onnettomuustilanteissa. *Osa por-taikkokuiluista oli niin kapeita, ettei rote-vat hartiat mahtuneet niihin, ja oli kuljet-tava sivuttaisin.* Kuinka siinä auttaa lasta, liikuntaesteistä, kantaa ehkäpä pyörä-tuolia. Hassuinta oli jopa painorajoituk-set portaissa. **Tilat pitäisi rakentaa sel-laisiksi, että ne sopivat kaikille.** Ei pelkästään julkiset tilat, vaan myös asun-not. On surullista muuttaa kotoaan, mi-käli elämäntilanne muuttuu asukkaiden

fyysisten muutosten myötä. Kotona pi-tää olla oikeus ja mahdollisuus asua eri tilanteista riippumatta.

Ovatko talot mielikuvitusolennoille?

Suuret ikkunat toivat paljon valoa sisään. Osa ikkunoista lähti lattiasta asti, mutta yläreunasta pidemmät eivät aina näh-neet ulos ollenkaan. Korkeiden ikkunoi-den peseminen ei ole kenellekään help-po homma, erityisesti lyhyille, etenkin jos sijoittelu on hankaliin paikkoihin.

Keittiöt olivat keskimäärin hienon näköi-siä, mutta vielä näkyi omituisuuksia, ku-ten uunin ja kylmälaitteiden sijoittelua vierekkäin. Toivottavasti korkeudet on katsottu asukkaiden kanssa yhdessä.

Eräessä talossa oli leivinuuni sijoitettu so-pivaksi n. 140-senttisen käyttöä ajatel-len, muu keittiö ei. Jossakin pisti silmään normaalikorkuinen tiskipöytä ja mini-maalinen laskutila, mutta samassa keitti-össä oli korotettuja mikroaaltouunikaap-peja yms. n.140cm tasolla, jonka päällä laskutilaa enemmän vain vähän yläkaap-pien alla... Perheessä varmaankin on joku pitkä, joka ei nuku kotona, koska pitkiä sänkyjä varten ei ollut riittävästi ti-laa. Samaisessa talossa kylpytilojen peilit kuitenkin oli sijoitettu niin alas, että kes-kikokaisen miehen mittainen näki vain keskivasrtalonsa sekä valolipan päällä olevat sähköjohdot. Asuukohan taloissa mielikuvituslentoja?

Jotain vekkuliakin tarttui silmiin. Itsekin pienikokaisen **Risto-Matti Ratian pik-kuruiset nojatuolit** olivat mainion nä-köisiä selkeydessään. Tosin isompi taka-puoli juuttui jumiin polvien lukkiutuessa kyykkyy istuessa pitkällä kookkaalla ihmisellä. Pienelle ihmiselle kalusteet toivat mukavan tuulahduksen - ei tarvit-sekaan ostaa lasten malleja jotka ovat sopivia. **Näitä kalusteitahan voisi olla kokoja xs-xxl!**

Kaiken kaikkiaan messut olivat monipuo-liset. Itse jäi kaipaamaan ratkaisuihin sitä ns. esteettömyyttä, joka helpottaa kaik-kien asumista ja olemista. Ei pelkästään vammaisten, vaan myös erikoiskokoi-ten. Milloinkohan suunnittelijat tajuavat järkevien ratkaisujen sopivan kaikille. Yksi suunnittelija oli jo päässyt toiminto-jen kannalta aika mukavaan vauhtiin - "Siperia opettaa", tämän monilapsisen perheen arkkitehti-isä on jo oppinut. Vielä kun suunnittelijoiksi ja tilaajiksi saisi enemmän erikoiskokoisia henkilöitä!

Liisa

Kuva: Ristomatti Ratian pikkuruisia tuoleja. Kunpa olisi ko-koja xs-xxl sen xs:n rinnalla! (Avotakka)